

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

Na temelju članka 36. stavka 3. Zakona o stočarstvu ("Narodne novine", br. 70/97. i 36/98.), ministar poljoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA KOJE MORAJU ISPUNJAVATI LABORATORIJI ZA ISPITIVANJE KAKVOĆE STOČNE HRANE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti koje moraju ispunjavati ovlašteni laboratorij (u daljnjem tekstu: laboratorij) te referentni laboratorij za ispitivanje kakvoće stočne hrane, glede prostornih uvjeta, tehničke opremljenosti, metoda i postupaka ispitivanja, stručne osposobljenosti zaposlenika te postupka dobivanja ovlaštenja i nadzora nad radom laboratorija.

Članak 2.

Ispitivanje kakvoće stočne hrane može obavljati laboratorij odnosno referentni laboratorij koji je registriran za obavljanje takve djelatnosti kod nadležnog suda ili je u sastavu pravne osobe registrirane za obavljanje takve djelatnosti, a ispunjava i ostale uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Članak 3.

Laboratorij ispituje i ocjenjuje sastav i kakvoću:

- a) krmiva,
- b) krmnih smjesa,
- c) dodataka stočnoj hrani.

Članak 4.

U sklopu ispitivanja i ocjenjivanja pokazatelja kakvoće stočne hrane iz članka 3. ovog Pravilnika laboratorij obavlja poslove:

1. uzorkovanja,
2. pripreme laboratorijskih uzoraka,
3. dokazivanja zaraženosti štetocinama,

4. dokazivanja nečistoća,
5. organoleptičke analize,
6. granulometrijske analize,
7. mikrobiološke analize,
8. mikotoksikološke analize,
9. određivanja:
 - 9.1. vlage,
 - 9.2. pepela i pepela netopivog u solnoj kiselini,
 - 9.3. bjelančevina,
 - 9.4. probavljivih bjelančevina u kiselu pepsinu,
 - 9.5. laktoalbumina,
 - 9.6. masti,
 - 9.7. neosapunjivih tvari,
 - 9.8. saponifikacijskog broja,
 - 9.9. slobodnih masnih kiselina,
 - 9.10. oksidiranih masnih kiselina,
 - 9.11. jodnog broja,
 - 9.12. vlakana,
 - 9.13. kalcija,
 - 9.14. fosfora,
 - 9.15. natrijeva klorida,
 - 9.16. pH,
 - 9.17. uree,
 - 9.18. amonijaka,
 - 9.19. kiselinskog stupnja,

- 9.20. aminokiselinskog sastava,
- 9.21. kvalitativnog sastava,
- 9.22. hektolitarske mase,
- 9.23. aktivnosti ureaze,
- 9.24. škroba,
- 9.25. šećera,
- 9.26. makro i mikro mineralnog sastava,
- 9.27. vitamina,
- 9.28. karotinoida i ksantofila,
- 9.29. dopuštenih pospješivača rasta,
- 9.30. antibiotika, antikokcidijskih i drugih dopuštenih ljekovitih sredstava,
- 9.31. antioksidansa,
- 9.32. emulgatora,
- 9.33. mirisnih sredstava,
- 9.34. tanina,
- 10. analize i obrade podataka,
- 11. davanja stručnog mišljenja o kakvoći stočne hrane.

Članak 5.

Laboratorij koji obavlja ispitivanje pokazatelja navedenih u ovom Pravilniku može ispitivati samo one pokazatelje za koje je ovlašten i za koje je uključen u međulaboratorijska poredbena ispitivanja.

Članak 6.

Referentni laboratorij:

- 1. obavlja superanalize svih vrsta ispitivanja i ocjenjivanja kakvoće stočne hrane za koje je ovlašten,

2. obavlja ekspertize i daje konačno mišljenje o rezultatima ispitivanja drugih laboratorija na zahtjev Ministarstva poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), sudova, inspekcija i drugih pravnih osoba,
3. obrađuje i tumači sve rezultate ispitivanja koji se obavljaju u sklopu međunarodne suradnje,
4. provodi međulaboratorijska poredbena ispitivanja pokazatelja s domaćim i međunarodno referentnim centrima,
5. obavlja kontrolni nadzor nad ovlaštenim laboratorijima po nalogu Ministarstva,
6. daje stručnu pomoć za primjenu suvremene opreme i metoda rada te za kvalitetno obavljanje poslova u laboratorijima,
7. unapređuje metode ispitivanja i rada u laboratorijima,
8. koordinira i nadzire osposobljavanje te obavlja osposobljavanje stručnjaka za rad u laboratorijima,
9. potiče izradu normi za ispitivanje pojedinih pokazatelja te daje prijedlog za njihovo donošenje,
10. razvija informacijski sustav pohranjivanja, obrade i raspodjele podataka u laboratorijima.

Članak 7.

Laboratorij odnosno referentni laboratorij, ovisno o vrsti ispitivanja za koje je ovlašten, mora imati posebne radne prostorije za:

1. pripremu uzoraka
2. obavljanje instrumentalnih analitičkih ispitivanja
3. smještaj analitičkih i drugih vaga,
4. smještaj termostata, hladnjaka i sličnih aparata,
5. sterilna bakteriološka ispitivanja,
6. pranje i sušenje laboratorijskog posuđa,
7. obradu rezultata i pripremu izvješća,
8. skladištenje kemikalija i laboratorijskog posuđa.

Članak 8.

Laboratorij odnosno referentni laboratorij mora imati pismene upute za provođenje metoda ispitivanja, za uporabu i rad svih uređaja kojima raspolažu te za pripremu uzoraka.

Kad je potrebno uporabiti metode ili postupke ispitivanja koji nisu normirani, postupci se moraju obrazložiti.

Članak 9.

Laboratorij odnosno referentni laboratorij, ovisno o vrsti ispitivanja za koja je ovlašten, mora imati sljedeću opremu i pribor:

1. mlinove za mljevenje uzoraka,
2. sustav sita za granulometrijsku analizu,
3. analitičku vagu na 4 decimale,
4. tehničku vagu,
5. sušionik s podešavanjem temperature,
6. termostat,
7. autoklav,
8. sterilizator,
9. peć za žarenje s podešavanjem temperature,
10. blok, plinske plamenike ili električnu grijaću ploču za spaljivanje uzoraka,
11. vodenu kupelj za uparavanje,
12. ultrazvučnu kupelj,
13. eksikator,
14. vakuum sisaljku,
15. uređaj za filtraciju,
16. aparat za destilaciju vode,
17. hladnjak i uređaj za duboko zamrzavanje,
18. centrifugu,
19. pH-metar,
20. magnetsku mješalicu,
21. termometre,

22. laboratorijski pribor, staklo i kemikalije,
23. mikroskop i opremu,
24. rotavapor,
25. aparaturu za određivanje bjelančevina,
26. aparaturu za ekstrakciju masti,
27. aparaturu za određivanje vlakana,
28. aparaturu za određivanje aminokiselina,
29. aparaturu za određivanje vitamina,
30. aparaturu za određivanje mikro i makro elemenata,
31. aparaturu za određivanje mikotoksina,
32. aparaturu za određivanje kokcidiostatika,
33. kalorimetrijsku bombu,
34. digestore,
35. dodatnu specifičnu opremu za pojedinu vrstu analize.

Članak 10.

Laboratorij ovisno o vrsti ispitivanja mora imati u radnom odnosu stručno osposobljene zaposlenike i to:

- a) najmanje jednog zaposlenika sa stručnom spremom sedmog (VII/1) stupnja obrazovanja poljoprivrednog ili veterinarskog fakulteta, s 2 godine radnog iskustva u području hranidbe stoke i najmanje jednog zaposlenika istog stupnja stručne spreme kemijske struke,
- b) zaposlenike četvrtog (IV) stupnja obrazovanja, kemijski i poljoprivredni tehničari, osposobljene za rad na odgovarajućim poslovima - broj zaposlenika primjeren opsegu rada laboratorija,
- c) PKV/NKV - pomoćno osoblje prema opsegu rada laboratorija.

Referentni laboratorij mora imati uz zaposlenike iz stavka 1. ovog članka i najmanje jednog zaposlenika sa stručnom spremom sedmog (VII/2) stupnja obrazovanja poljoprivrednog ili veterinarskog fakulteta, s 5 godina radnog iskustva u području hranidbe stoke.

Nalaze ispitivanja kakvoće stočne hrane potpisuje ovlaštena osoba - voditelj laboratorija.

Članak 11.

Laboratorij je dužan o svom trošku obaviti međulaboratorijska poredbena ispitivanja mjerodavnih analitičkih metoda i grupa pokazatelja te provjeru osposobljenosti stručnih zaposlenika za ispitivanja koja obavlja kad ovlaštenu referentni laboratorij organizira takve provjere. Referentni laboratorij dužan je organizirati takve provjere najmanje jednom u pet godina.

Članak 12.

Obavljanje analiza za koje nema ovlaštenje laboratorij mora na zahtjev naručitelja ugovoriti s drugim za te analize ovlaštenim laboratorijem.

U slučaju iz prethodnog stavka laboratorij mora pri prikazivanju rezultata analize dostaviti uz svoja analitička izvješća i izvorno izvješće laboratorija koji je obavio ugovorenu analizu.

Članak 13.

Zahtjev za dobivanje ovlaštenja laboratorij odnosno referentni laboratorij podnose Ministarstvu.

Uz zahtjev se prilaže:

1. akt o osnivanju, odnosno izvadak iz sudskog registra,
2. podaci o prostornim uvjetima smještaja,
3. opisi postupaka za provedbu ispitivanja,
4. popis tehničke opreme iz članka 9. ovog Pravilnika,
5. podaci o stručnoj osposobljenosti i broju zaposlenika,
6. propisana upravna pristojba,
7. dokumentacija o provedenim međulaboratorijskim poredbenim ispitivanjima.

Članak 14.

Ispunjavanje propisanih uvjeta za dobivanje ovlaštenja utvrđuje stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: povjerenstvo) koje imenuje ministar poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar).

Povjerenstvo iz prethodnog stavka nakon obavljenog očevida sastavlja zapisnik s prijedlogom za dobivanje ovlaštenja.

Na temelju zapisnika i prijedloga povjerenstva ministar rješenjem izdaje ovlaštenje.

Popis laboratorija i referentnih laboratorija objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 15.

Kontrolni nadzor svih ovlaštenih laboratorija obavlja Ministarstvo putem posebnog stručnog povjerenstva, koje rješenjem imenuje ministar.

Laboratorij je dužan povjerenstvu Ministarstva omogućiti nesmetano obavljanje nadzora iz stavka 1. ovog članka.

Ako povjerenstvo Ministarstva utvrdi da ovlaštenu laboratorij ne ispunjava neke od propisanih uvjeta iz ovog Pravilnika, utvrdit će nedostatke i odrediti rok u kojem se ti nedostaci moraju otkloniti, odnosno rok u kojem se moraju ispuniti propisani uvjeti.

Ako ovlaštenu laboratorij u određenom roku ne postupi u skladu s odredbama iz stavka 3. ovog članka ili ako povjerenstvo Ministarstva utvrdi da ovlaštenu laboratorij ne obavlja poslove za koje je ovlašten u skladu s odredbama ovog Pravilnika, ovlaštenom laboratoriju rješenjem će se oduzeti ovlaštenje za pojedine poslove ili dano ovlaštenje u cijelosti te taj laboratorij brisati s popisa ovlaštenih laboratorija.

Rješenje o prestanku ovlaštenja donosi ministar na prijedlog povjerenstva iz stavka 1. ovog članka.

Članak 16.

Nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika ispitivanje kakvoće stočne hrane obavljat će i dalje do sada ovlaštenu laboratoriji i referentni laboratorij.

Članak 17.

Laboratorij i referentni laboratorij iz članka 16. ovog Pravilnika obvezatni su ispuniti uvjete propisane ovim Pravilnikom u roku od 6 mjeseci od njegova stupanja na snagu.

Članak 18.

Laboratorij i referentni laboratorij obvezatni su ispuniti Opće kriterije za rad ispitnih laboratorija (HRN EN 45001:1996) do 31. prosinca 2000. godine.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 011-02/98-01/90
Urbroj: 525-01-98-01
Zagreb, 8. rujna 1998.

Ministar
mr. Zlatko Dominiković, v. r.